

NORGES
IDRETTSFORBUND
Nordland idrettskrets

ANLEGGSPOLITISK PLAN FOR NORDLAND IDRETTSKRETS 2019 – 2022

Foto: Mørkved klatresenter

Innhold

1. Planens hensikt	side 3
2. Mål og strategier for idrettsanlegg i Nordland	side 3
3. Aktører i planprosessen	side 4
4. Behov for nye idrettsanlegg og prioriteringer	side 5
5. Steder for nasjonale mesterskap/arrangement	side 6
6. Anleggssituasjonen og status for Nordland	side 8
7. Anleggspolitisk program	Side 12
8. Vedlegg	side 14
Vedlegg 1. – «antall innbyggere pr. anlegg i Nordland»	side 14
Vedlegg 2. – «anlegg til anleggspolitisk program»	side 15
Vedlegg 3. – «innrapporterte anleggsbehov og prioritering»	side 16
Vedlegg 4. – «strategier for Flere og bedre idrettsanlegg i Nordland»	side 19

Fageråsen – Mo i Rana

Foto: Rana Blad

Anleggspolitisk plan for Nordland idrettskrets

1. Planens hensikt

Anleggsplanen skal være et verktøy for å nå Nordland Idrettskrets sine målsetninger på anleggsområdet. Planen fokuserer og avgrenser til konkrete aktiviteter og tiltak innen idrettsanleggsarbeid rettet mot idrettslag, idrettsråd, sær idretter, idrettskrets, kommuner og fylkeskommunen. Planen skal angi en valgt anleggspolitikk og kriterier for prioriteringer innen anleggsarbeidet. Planen skal være et styringsdokument for idrettskretsens anleggskonsulent og dens anleggsutvalg bestående av 5 medlemmer.

Planen skal:

- Være et verktøy for gode planprosesser og samhandling av idrettens idrettsanleggsarbeid inn mot det offentlige
- Sørge for samhandling i anleggsprosjekter mellom idrettsråd, sær idretter, idrettslag, kommuner, idrettskrets og fylkeskommunen
- Bidra til å forankre strategisk viktige anlegg av regional betydning og kriterier for spillemiddelfordeling i kommuner og fylkeskommune
- Gi en prioritert oversikt over behovet for større idrettsanlegg i Nordland med regionalt potensiale

2. Mål og strategier for idrettsanlegg i Nordland

Anleggsplanen tar utgangspunkt i NIFs planverk på idrettsanleggsområdet, «[Idretten Skal: Flere og bedre anlegg – 2019-2023](#)».

Overordnet visjon, mål og strategier for anleggsområdet er;

Visjon: *Idrettsglede for alle*

Mål 1: *Det skal bygges anlegg slik at all ønsket aktivitet kan gjennomføres*

Mål 2: *Idrettslagenes kostnader ved bruk av anlegg skal reduseres. Anleggsbruk skal være gratis for barn og unge.*

Mål 3: *Idretten vil ta et miljøansvar ved planlegging, bygging og drift av anlegg.*

Til hvert mål følger en strategi og en rekke tiltak. Av disse tiltakene har idrettskretsene mye ansvar og herunder følger tiltakene vi tar sikte på å arbeide med og gjennomføre

gjennom planens periode.

Strategi 1: *Idretten skal være en pådriver for bygging av idretts- og nærmiljøanlegg, og ha innflytelse ved utforming av alle anlegg.*

- NIK skal bidra til utarbeidelse av gode behovsanalyser lokalt

- NIK skal, i samarbeid med lokale idrettsråd og særiddretter, utarbeide en oversikt over hvilke større anlegg som bør prioriteres i vårt fylke.
- NIK skal arbeide for at anleggseiere tar miljøhensyn ved planlegging, utforming, bygging og drift av idrettsanlegg.

Strategi 2: Rammevilkårene for bygging, drift og bruk av idrettsanlegg skal bedres.

- NIK skal arbeide for at det offentlige tar et større ansvar for utvikling av anlegg, både eksisterende anlegg og nye anlegg.
- NIK skal arbeide for at idretten har innflytelse over fordeling av spillemidler
- NIK skal arbeide for at kommunene tar et økt ansvar for å redusere idrettslagenes kostnader ved bruk av idrettsanlegg

Strategi 3: Idretten skal styrke sin kompetanse innenfor områdene anleggsbehov, anleggsutforming, planprosesser og finansieringsordninger.

- NIK skal styrke organisasjonsleddenes kompetanse innenfor områdene kommunale planprosesser og tilskuddsordninger
- NIK skal arbeide for at kommunene innehar ressurser med god anleggsfaglig kompetanse

3. Aktører i planprosesser

Idrettskretsen

Idrettskretsen har en overordnet og koordinerende rolle og utarbeider en anleggspolitisk handlingsplan. Idrettsråd og særiddretten involveres i arbeidet. Idrettskretsen har det formelle samarbeidet med fylkeskommunen både når det gjelder anleggspolitisk kommunikasjon og prioritering av spillemidler.

Idrettslagene

Idrettsaktiviteten skjer i idrettslagene, og det er de som kjenner til behovet for anlegg i forhold til den aktivitet de driver. Initiativet for igangsetting av anleggsutvikling skjer derfor på idrettslagsnivå. Idrettslag er i stor grad eier av anlegg.

Særiddretten / særkretser / regioner

Særiddretten (krets/region/forbund) deltar i anleggsutviklingen på alle plan i prosessen. Det er viktig at disse er representert i idrettsråd (og i idrettskretsens anleggsutvalg/råd). Særiddretten bør utarbeide egne planer for anleggsutvikling for sin idrett.

Idrettsrådene

Idrettsrådene skal i samarbeid med de enkelte klubbene og kommunen, samordne og prioritere anleggsprosjekter i egen kommune. Idrettsrådene bør arbeide for å sikre arealer til idrettsanlegg i forbindelse med offentlig planarbeid, samt sikre at idretten i egen regi har vurdert behovet for arealer til nye idrettsanlegg i et langsiktig perspektiv.

Kommuner

Kommunene skal være sentrale aktører i utbygging av idrettsanlegg. Planleggingen skal skje gjennom revidering og rullering av kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet. Kommuner skal involvere idretten i dette arbeidet gjennom idrettsrådene. Kommunen skal i tillegg stimuleres til samarbeid om interkommunale anlegg og utvikling av større anlegg av regional karakter. Idretten ønsker at kommunene skal ta et større ansvar for utvikling, bygging og drift av idrettsanlegg, samt ta hensyn til idrettens behov i kommuneplanenes arealdel.

Nordland fylkeskommune

Fylkeskommunen skal foreta endelig prioritering av spillemidler til idrettsanlegg i eget fylke, og involvere idretten gjennom idrettskretsen i dette arbeidet. Fylkeskommunen skal ta ansvar for støtte og stimulere alle aktuelle anleggsbyggere gjennom kvalifisert rådgiving og veiledning i alle deler av anleggsprosessen. Fylkeskommunen skal vektlegge Nordlandsidrettens prioriteringer, og legge disse til grunn for sine arealplaner og handlingsplaner for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.

4. Behov for nye idrettsanlegg og prioriteringer

Innrapporterte anleggsbehov

I 2018 og 2019 ble det gjennom en undersøkelse for særkretsene i Nordland samt de regionene som omfatter vårt fylke gjort kartlegginger av behov for nye idrettsanlegg i fylket. Fokuset var både på store konkurranseanlegg som oppfyller anleggskrav for gjennomføring av nasjonale mesterskap, og på treningsanlegg og anlegg som ivaretar særidrettens behov for trening og ordinære konkurranser. I 2018 var de fleste tilbakemeldingene generelle. I kartleggingen i 2019 ble tilbakemeldingssystemet styrt slik av særkretsene har vært nødt til å prioritere type anlegg og sted.

Anlegg og behov for nye anlegg var også et tema på de regionale ledermøtene for idrettsråd og særkretser 13.-15. mai 2019. Tilbakemeldingene fra ledermøtene kompletterer behovskartleggingen. Alle disse anleggene er synliggjort i tabellen i vedlegg 3.

Nordland er et langstrakt fylke med livskraftige bosetninger spredt over et meget stort geografisk område, derfor trengs det mange og varierte idrettsanlegg over hele fylket for at barn-, ungdom og voksne kan utøve sin idrett. Barn og ungdom er prioriterte målgrupper i NIF, men det er viktig at det legges til rette og bygges anlegg også for å ivareta voksenidretten slik at uttrykket «livslang idrett» kommer til sin rett.

Nordland idrettskrets sin Idrettspolitiske plattform 2016 – 2019 hadde et eget punkt om *anleggsløft*. For å kunne få til dette i det videre anleggsarbeidet må flere faktorer oppfylles, herunder:

- Større andel av spillemidlene til Nordland.
- Det må bygges idrettshaller og utendørs anlegg i tilknytning til skoler.
- Utendørsanlegg kan bl.a. være isflater.
- Tilgang til basseng til svømmeopplæring i skolen og til allmenheten og idrettslig aktivitet utenfor skoletid.
- Idrettskretsen skal i samarbeid med idrettsråd og særkretser prioritere en differensiert anleggsutbygging i forhold til befolkningssammensetningen.
- Idrettskretsen skal være en ressurs på anleggsutbygging.
- Ha anlegg i fylket/landsdelen som kan påta seg nasjonale og/eller internasjonale idrettsarrangement.
- Anlegg til nye idretter skal prioriteres inn.

For å få en tilfredsstillende anleggsutvikling i Nordland, mener Nordland Idrettskrets at:

- Kommunene bør stille mellomfinansiering til disposisjon for idrettslag som bygger anlegg. Det er en "billig" kostnad for kommunen som sikrer anleggsbygging i kommunene.

- Det er behov for flere spesialhaller i tillegg til de flerbrukshallene som er bygd. Særlig idretter som trenger utstyr som må rigges opp og ned igjen har behov for haller der utstyret kan stå klar permanent. Det må stilles krav til et visst antall aktive i den idretten det gjelder.
- Vi ønsker flere store arrangement til Nordland, og vi trenger anlegg som kan huse disse arrangementene. Samtidig må disse bygges på steder der det er både infrastruktur, overnattingskapasitet og flyplass i rimelig nærhet, og som tilfredsstillende krav fra arrangørene.
- Vi ønsker lik praksis ved bruk av fylkeskommunale anlegg. Både gratis leie, og at fordeling av treningstid sees i sammenheng med andre anlegg i kommunen.
- Det bygges interkommunale anlegg der forholdene ligger til rette for dette. Dette kan bidra til økt tilgang for idretten til kostnadskrevenne anlegg som økonomisk sett kan være utfordring å bygge i en kommune.

I Nordland er det de siste årene søkt om spillemidler til mange forskjellige typer anlegg. Tilbakemeldingen fra idrettene viser at det likevel ikke bygges anlegg som dekker det behovet idretten ønsker eller har behov for.

I anleggsplanleggingen bør det tas høyde for å bygge anlegg som kan benyttes av flere idretter, eksempelvis flerbrukshaller og forskjellige typer utendørs arenaer. Anleggene som bygges må være hensiktsmessige til det formålet de er tiltenkt.

Ved utbygging av nye skoler bør det ikke bygges små gymsaler, men større flerbrukshaller som også må være disponibel for allmennheten etter skoletid. Treningstid for barn og unge må prioriteres ved fordeling av treningstid i disse hallene.

Ved planlegging av nye idrettsanlegg bør det foreligge en plan for drift og fremtidig rehabilitering av idrettsanlegget. Når idrettsanlegg bygges må det kunne tas hensyn til hvilket behov anlegget skal dekke, herunder bl.a. aktivitetsnivå og befolkningsgrunnlag.

Andelen av spillemidler til Nordland bør økes. Nordland Idrettskrets har i sin Idrettspolitiske plattform programfestet at det skal jobbes med dette i planperioden.

Interkommunale anlegg finnes nesten ikke i Nordland (ett anlegg godkjent våren 2019). Her anbefales det at idretten tar initiativ overfor kommunene i sine regioner om å gå sammen om å bygge anlegg som idretten har behov for.

For å få til et skikkelig løft på anleggsområdet må kompetansen omkring planlegging og bygging heves, både innenfor idretten og i mange kommuner. Her kan både utdanning og samarbeid være nøkkelen, hvor bruk av anleggskonsulentene i særforbundene og nyansatt anleggskonsulent hos idrettskretsen kan være en vei mot målet om flere og bedre idrettsanlegg i Nordland.

5. Steder for nasjonale mesterskap/arrangement

Nordland skal ha anlegg som oppfyller kravene for gjennomføring av nasjonale mesterskap/arrangement i noen idretter. I dag finnes kun noen få anlegg som tilfredsstillende disse kravene: Skillevollen i Rana (nordiske grener, skiskyting), Sjømoen i Mosjøen (nordiske grener), Aspmyra stadion (fotball), Mørkved klatresenter og Bodø Spektrum i Bodø (håndball/bordtennis/turn/kampsport/bryting), Fauske (langrenn, dans) og Fagernesfjellet (alpint) i Narvik. Narvik stod som arrangør av junior VM i alpint i 2020, men ble avbrutt halvveis i mesterskapet grunnet Covid-19.

Aktuelle idretter pr. dags dato er ski nordiske grener, skiskyting, alpint, håndball, klatring, kampsport, dans, orientering og turn.

Store nasjonale og internasjonale konkurranser krever i tillegg til selve anlegget/anleggene god tilgjengelighet i forhold til reise til og fra, overnattingskapasitet og annen infrastruktur. Dermed er det mest realistisk at slike arrangement gjennomføres i eller i tilknytning til byer av en viss størrelse i Nordland.

Aktuelle arrangørsteder og idretter i planperioden:

Narvik

Alpint (norsk søkested for VM alpint 2027)

Foto: Narvikgården

Bodø

Håndball
Dans
Bordtennis
Orientering
Klatring
Kampsport
Turn

Mo i Rana

Ski nordiske grener
Skiskyting

Mosjøen

Ski nordiske grener

Fauske

Dans
Ski nordiske grener

6. Anleggssituasjonen og status for Nordland

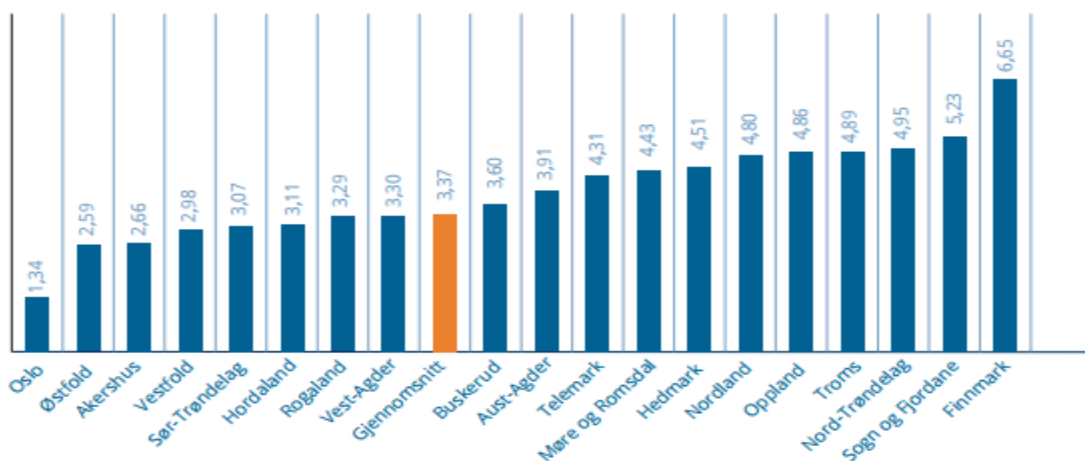
Roller og ansvar

De fleste idrettsanlegg i Nordland er bygget av kommunene og fylkeskommunen. Mange idrettslag har imidlertid også stått for en stor del av anleggsutbyggingen, og i enkelte tilfeller har også andre stått for byggingen, eksempelvis andelslag etablert av idrettslag.

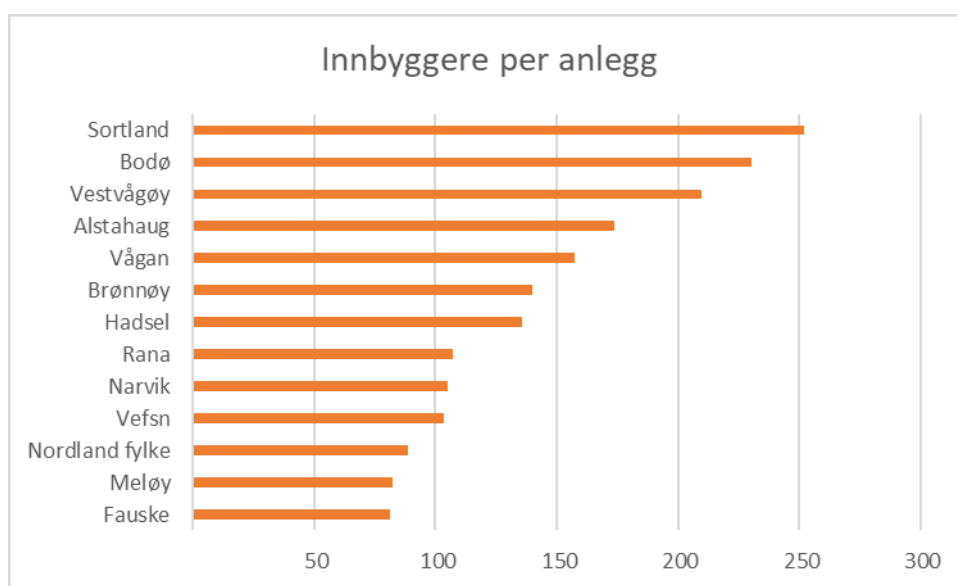
Anleggssituasjonen i Nordland

Statusbeskrivelse for anleggssituasjonen i Nordland – statistikk basert på rapportene Spillemidler til idrettsanlegg 2017 og 2018 utarbeidet av NIF og Kulturdepartementet samt tilbakemelding fra særidrettene i Nordland. Ifølge statistikken kommer Nordland fylke godt ut med hensyn til antall anlegg pr 1000 innbyggere, men da er avstander til anleggene ikke hensyntatt.

Anleggstilbudet i fylkene (Per 1000 innbyggere)

Antall innbyggere pr anlegg i kommuner med over 5000 innbyggere (i vedlegg 1 ligger tabell over alle kommuner med forklaring):

I mange av de små kommunene i Nordland, er anleggsdekningen relativt god sett i forhold til antall innbyggere, men det betyr ikke at det er mange nok eller gode nok anlegg. Heller ikke er avstander tatt hensyn til, ettersom det er mange kommuner i fylket som har spredt bosetning som betyr at innbyggerne i mange tilfeller vil ha relativt lang vei til sine anlegg. Dette betyr at dekningen i de mindre kommunene blir bra, mens det i de større kommunene blir det for få anlegg i forhold til behovet.

En undersøkelse som Nordland idrettskrets har foretatt senhøsten 2017 blant kommunene i fylket, viser at i pressområdene er det mangel på anlegg i forhold til etterspørselen, men det i utkantene ofte er god plass.

Sammenligning mellom kommuner i hele landet med mer enn 40.000 innbyggere, er landsgjennomsnittet på 2,17 anlegg pr 1000 innbyggere, mens Nordlands eneste by med over 40.000 innbyggere (Bodø) har 2,39 anlegg pr innbygger. Til sammenligning er tilsvarende tall for Oslo 1,34, mens det for Alta er 4,02.

Spillemidler til anlegg

Tabellen under viser oversikt over godkjente søknader, total tildeling samt tildelingsprosent for Nordland årene 2015 – 2020. Denne viser en stor økning i godkjent søknadssum de senere år, økt tilskuddsramme og en solid nedgang i tildelingsprosent.

ÅR	Antall godkjente søknader	Godkjent søknadssum	Total tildeling	Tildeling i prosent av kostnad
2015	180	267 654 000	61 227 000	22,88 %
2016	201	216 979 000	55 179 000	25,4 %
2017	218	210 341 000	57 730 000	27,4 %
2018	190	275 699 209	70 039 000	25,4 %
2019	171	296 720 000	70 167 000	23,6%
2020	184	375 567 000	80 880 000	21,54%

Etterslep

Etterslepet er ei utfordring for de idrettslag som bygger anlegg, da mellomfinansieringen før utbetalingen av spillemidler er svært kostnadskrevede for mange idrettslag. I enkelte tilfeller har kommunen stått for mellomfinansiering i påvente av spillemidler. Her bør det jobbes for at kommunene i langt større grad enn nå, kan tilby mellomfinansiering, noe som vil bety langt lavere kostnader (renter) for utbygger.

Etterslepet på landsbasis har i løpet av de siste 6 år blitt redusert med 0,7 år. Ventetid på tildeling av midler i Nordland var ca. 2,8 år (landssnitt 2,3 år) i 2019.

Hva bygges?

På landsbasis utgjør idrettshaller, fotballanlegg og svømmeanlegg til sammen mer enn to tredjedeler av det totale søknadsbeløpet. Det gis mest tilskudd til anlegg som i hovedsak brukes av den organiserte idretten. Samtidig er det stor vekst i anlegg som i hovedsak brukes til egenorganisert aktivitet, og tilskudd til denne type anlegg har økt med 45 % fra 2016 til 2019. Av anlegg som inngår i kategorien ordinære anlegg, men der det i hovedsak foregår egenorganisert aktivitet regnes bl.a. alpinanlegg, svømmeanlegg, friluftsanlegg og turkart.

I løpet av de senere årene er mange kunstgressbaner av ulik størrelse samt en del fotballhaller bygget. I alle kommunene i Nordland finnes en eller flere gress- eller kunstgressbaner. I tillegg er det behov for haller tilpasset de enkelte idretter, eksempelvis haller for turn, friidrett og fotball.

I mange kommuner er det også bygget, eller under bygging, flerbrukshaller som ofte dekker en del av behovet, spesielt i de mindre kommunene. Pr 2020 er det i de fleste kommuner en eller flere haller under kategorien flerbrukshall. Skiløyper/lysløyper og turløyper er også opparbeidet i de fleste nordlandskommunene. I de større kommunene er det ganske variert hva som bygges. Etterspørselen etter flere typer anlegg er forskjellig fra store sentra kontra mindre steder.

Hvem bygger?

På landsbasis har det offentlige investeringer i anlegg økt vesentlig de siste årene og det er det offentlige som står bak de dyreste anleggene. Det offentlige hadde 1022 spillemiddelsøknader i 2018. Idrettslag og andre søkere (friluftsansjasjoner/andre utenfor NIF) hadde totalt 1273 spillemiddelsøknader til anlegg.

I Nordland bygges idrettsanlegg både av det offentlige (kommuner og fylke) samt av idrettslag, og i noen få tilfeller også av andelslag der både kommuner, idrettslag og private er med. I 2018 sto idrettslag som eiere av 25% (27%) av idrettsanleggene i Nordland, mens kommunene eide 57% (52%). Staten og fylkeskommunen eide hver 1% (1%) av idrettsanleggene i fylket (tallene i parentes speiler landsgjennomsnittet).

Hvor bygges det?

Det bygges anlegg over hele fylket, men det er de største kommunene som naturlig nok har størst etterspørsel om mer varierte tilbud. Søknader om spillemidler gjenspeiler dette, bl.a. ser vi at de største kommunene er de som har størst andel av søknadene. Eksempelvis stod kommunene Bodø, Rana, Narvik og Vestvågøy for ca. 50% av alle godkjente søknader i 2020.

Kristin Setså

Kompetanse

I dag henter utbyggerne kompetanse hos private aktører evt. hos særforbundene som har egne anleggskonsulenter. Å benytte private aktører/konsulentfirma, kan bli kostbart for utbyggerne. Bistand fra særforbundene er derimot gratis.

I kommunene er det byggeteknisk kompetanse som bør kunne benyttes under planlegging og utbygging av idrettsanlegg. I en undersøkelse gjort av Nordland Idrettskrets til kommunene, framkommer det relativt varierte svar, men de fleste av de kommunene som har svart på undersøkelsen, har opplyst at de har personell i alt fra små prosentstillinger opp til hele stillinger innenfor idretts- og friluftsliv.

Nordland idrettskrets vedtok på Idrettskretstinget i 2016 at det skulle jobbes for å få ansatt en egen anleggskonsulent som skal være en ressursperson for idrettslag som ønsker å bygge anlegg samt ved eventuelle rehabiliteringer av gamle anlegg. Idrettskretsen opprettet på samme ting et eget anleggsutvalg. Dette utvalget ble i sitt mandat (pkt.2) gitt i oppdrag «å arbeide for å opprette en egen stilling for å støtte utviklingsarbeid mot kommunene og frivillig sektor for utvikling av anlegg for fysisk aktivitet». Med bakgrunn i dette har NIK hatt anleggskonsulent ansatt i 20% stilling fra 1. januar 2020.

Idrettskretsens styre og anleggsutvalg

Nordland idrettskrets sitt styres oppgave og ansvar er å utarbeide, vedta, og fremme idrettspolitik for Nordland og legge føringer for arbeidet til idrettskretsens administrasjon. Styret er i tillegg aktive i debatten for den nasjonale idrettspolitikken.

Det er også styret som utnevner anleggsutvalget for tingets periode (2 år av gangen). Utvalget er satt sammen av personer som kommer fra ulike idretter og ulike deler av fylket.

Anleggsutvalgets mandat for perioden er:

- videreutvikle anleggsplanen
- ansvar for gjennomføring av tiltak i anleggsplanen
- arbeide for å kunne videreføre anleggsfondet med midler fra Sparebank1 Nord-Norge
- vedta kriterier for å motta midler fra anleggsfondet
- etablere søknadsprosedyrer for idrettslag til anleggsfondet
- behandle søknader og innstille tildelinger

Dagens anleggsutvalg fikk fornyet tillit etter kretstinget i 2018 og har følgende sammensetning:

Leder: Tom Mørkved, Bodø Glimt

Nestleder: Finn Magne Simonsen, Hålogaland Fotballkrets

Medlem: Trond Olsen, Bossmo & Ytteren IL / styret i NIK

Medlem: Randi Rasmussen, Gravdal Håndballklubb

Medlem: Ann Tove Halvorsen, Sortland Idrettsråd

Nordland idrettskrets anleggsfond

Planlegging og bygging av idrettsanlegg er langt mer krevende i dagens samfunn enn det har vært tidligere for idrettslag drevet av frivillighet. Lovgivingen i dag er langt mer komplisert, noe som krever kostbare og kunnskapskrevende prosesser med eks utredninger, konsekvensanalyser, reguleringsprosesser og byggeplanarbeid. Dette krever ressurser som idrettslag ikke besitter eller klarer å utføre bare med frivillig arbeid. Slike prosesser er ikke spillemiddelberettiget. Idrettslag må skaffe til veie midler ved å søke kommune eller fylket.

Idrettskretsen har etablert et anleggsfond med midler som idrettslag kan søke på for å

finansiere det nødvendige planarbeidet som kreves før byggestart som starthjelp for nyanlegg. Anleggsfondet lyses ut og tildeles hvert år etter vedtak i kretsstyret.

Kriterier for å søke Nordland idrettskrets anleggsfond:

1. Idrettslag i Nordland som skal bygge, eie og drifte idrettsanlegg kan søke om midler.
2. Anlegget det søkes om må være forankret i idrettslaget, dvs. vedtatt på årsmøtet.
3. Midler kan tildeles til anlegg som er i «plan- og prosjekteringsfasen» og som er avhengig av profesjonelle tjenester for å komme videre i prosessen.
4. Første fase i «Prosjektmodellen», «Idéfasen» må være godt igangsatt.
5. Idrettslaget må ha spilt inn anleggsprosjektet til kommunen, idrettsrådet og SK/SF.
6. Anleggsprosjekt hvor støtte fra anleggsfondet vil være forløsende for videre fremdrift og øke sjansen for realisering, vil bli prioritert.
7. Anleggsprosjekt der flere idrettslag/aktører samarbeider og/eller viser til muligheter for flerbruk vil bli prioritert.
8. Typisk tildelingsbeløp vil ligge i størrelsesorden 100.000 - 150.000, men tildeling vil kunne avvike fra dette.

Fasene i **Prosjektmodell Gode idrettsanlegg** for bygging av idrettsanlegg ligger til grunn for prosessenens beskrivelse.

7. Anleggspolitisk program

Anleggspolitisk program ble innført av KUD i 2003 og har vært ei fast ordning siden da. Programmet ble fra og med 2014 innrettet mot store kostnadskrevende anlegg som det er ønskelig å prioritere ut fra anleggspolitiske vurderinger. Programmet innbefatter planlagte anlegg og ikke allerede påbegynte anlegg.

NIF foreslo overfor KUD i brev av 27. november 2019 å sette av en ramme på 1.2 milliarder over seks år til anleggspolitisk program. Både idrettskretser, særforbund og særkretser fikk i oppdrag å sende inn prioritert liste til NIF innen 15. mai 2020 på store kostnadskrevende anlegg som man ønsker med i programmet.

Anleggsutvalget i idrettskretsen foretok sin innstilling til prioritering av anleggene som deretter ble vedtatt av styret i Nordland idrettskrets før den ble oversendt NIF som Nordland idrettskrets sin prioriterte liste over anlegg til programmet. I vedlegg 2 er oversikt over anlegg til anleggspolitisk program i prioritert rekkefølge

Det ble av KUD ikke avsatt egne midler til anleggspolitisk program i 2020, men den prioriterte listen vil i utgangspunktet gjelde for de neste 6 år og vil kunne endres på i 2021.

Anlegg som har mottatt midler gjennom dette programmet tidligere år er

- 2004: Ishockeyhall i Narvik, 4 millioner kroner
- 2015: Vågar turn-og håndballhall, Vågan, 4 millioner kroner
- 2015: Rulleskiløype Klungsetmarka, Fauske, 2,2 millioner kroner
- 2017: Klatrehall Mørkvedlia, Bodø, 0,5 millioner kroner

Noen vesentlige problemstillinger

Svømmeanlegg

De aller fleste kommunene i fylket har egne svømmeanlegg, men tilstanden til anleggene er av variabel kvalitet. Noen basseng stenges i deler av året, mens andre er åpen både for undervisning i skolene og for befolkningen. Det er kostbart å drive svømmeanlegg og rehabilitering av slike anlegg er også svært kostnadskrevenende.

Dessverre sliter mange av de kommunale anleggene under dårlig vedlikehold, og når behovet for å gjøre noe med disse dukker opp, blir det svært dyrt. Noen kommuner benytter seg også av muligheter til å stenge anlegg for å spare penger til drift. Retningslinjer for tildeling av spillemidler setter krav til hvor stor del av året anlegget skal være åpent og tilgjengelig.

Minste standard - kvalitet på anlegg

Særforbundene har laget regler for minstemål og kvalitet for «sine» idrettsanlegg. I tillegg må anlegg tilfredsstillende krav til universell utforming, miljøkrav, kvalitet, tilgjengelighet mv. som er fastsatt av statlige myndigheter. Særforbundenes krav må tilfredsstilles for å kunne arrangere konkurranser i anlegget, og det er ofte en viktig inntektskilde for klubben, i tillegg til at utøverne får trene i anlegg med samme kvalitet som de skal konkurrere i.

Små kommuner og idrettsanlegg

De fleste små kommunene har egne anlegg som svømmebasseng, idrettshaller/gymsaler, der kommunen er anleggseier. Anlegg for uteaktiviteter i disse kommunene bygges og drives i stor grad av idrettslagene selv, noen med driftstilskudd fra kommunen, andre uten. Dette innebærer at et fåtall idretter har anlegg, og mange idretter står uten tilfredsstillende lokalteter.

Kilder:

Telemarksforskning: Idrettsindeks Nordland 2015
Kulturdepartementet/Norges idrettsforbund: Spillemidler til idrettsanlegg 2017
Kulturdepartementet/Norges idrettsforbund: Spillemidler til idrettsanlegg 2018
Nordland idrettskrets: Idrettspolitisk plattform 2016 – 2019
Nordland idrettskrets: Virksomhetsplan 2016 - 2019
www.anleggsregisteret.no
Power BI

8. Vedlegg:

Vedlegg 1

Antall innbyggere pr. anlegg i alle kommuner i Nordland med mer enn 5.000 innbyggere:

Kommune	Innbyggere per anlegg
Hamarøy	
Beiarn	25
Sørfold	29
Evenes	31
Bindal	32
Hattfjelldal	33
Grane	44
Rødøy	48
Hemnes	49
Gildeskål	49
Saltdal	54
Træna	54
Steigen	55
Flakstad	56
Nesna	56
Lurøy	59
Andøy	66
Røst	70
Lødingen	77
Vevelstad	78
Vega	78
Fauske	81
Meløy	83
Leirfjord	84
Dønna	96
Moskenes	101
Vefsn	103
Narvik	105
Rana	107
Øksnes	120
Sømna	120
Hadsel	136
Brønnøy	140
Vågan	157
Værøy	174
Alstahaug	174
Vestvågøy	210
Bodø	230
Sortland	252

Anlegg til anleggspolitisk program i prioritert rekkefølge:

1. Ishall - Bodø

Står som første prioritet på Bodø idrettsråds tilsvarende liste.

2. Friidrettshall - Bodø

Bodø Friidrettsklubb har dialog med kommunen og flere idrettslag for samarbeid og flerbruk. På idrettsrådets liste over prioriterte anlegg.

3. Fotballhall – Svolvær/Lofoten

God dialog og kommet langt i prosessen med første planer. Behandles i kommunestyret i løpet av året.

4. Trenings- og konkurransebasseng - Bodø

Bodø spektrum holder på med prosjektering av anlegget. På idrettsrådets prioriterte liste.

5. Fotballhall Ofoten / interkommunalt anlegg

Tre kommuner i dialog om interkommunal fotballhall hvor tenkt plassering har vært Bjerkvik. Vært avholdt tre møter mellom kommunene. Plassering og økonomi er utfordringen p.t.

6. Turnhall - Bodø

Tilnærmet ferdigprosjektert og har stor mulighet for egenrealisering av anlegget. Venter avklaring på tomt fra kommunen.

7. Ishall Helgeland – Mo i Rana/Mosjøen

Ishall på Helgeland – plassering må avklares.

8. Fotballhall - Bodø

Enighet blant samtlige klubber i Bodø om prosjekt fotballhall. I prosjekteringsfasen - tomt ikke avklart.

Innrapporterte anleggsbehov og prioritering

Tabell 1: Fylkesvis prioritering pr. idrett (særkrets/regions prioritering).

Idrett	Anlegg	Prioritering
Håndball	Storhall/Messehall/Bodø	1
	4 nye idrettshaller håndball/Bodø	1
	Idrettshall håndball/Sortland	2
	Idrettshall håndball/Sandnessjøen	3
	Idrettshall håndball/Sømna/Brønnøysund	4
	Idrettshall håndball/Svolvær	5
Fotball	11-er innendørs storhall/Narvik-Harstad	1
	11-er innendørs storhall/Lofoten	2
	11-er innendørs storhall/Bodø	
Skyting	Skytteranlegg/Bodø	1
	Innendørsbane skyting/Fauske	2
	Utendørsbane skyting/Fauske	3
Orientering	O-kart/Bodø	1
	O-kart/Rana	2
	O-kart/Meløy	2
	O-kart/Lødingen	3
Dans	Dansefasiliteter klubb/Mosjøen-Sandnessjøen	1
	Dansefasiliteter klubb/Bodø	2
Tennis	Større tennishall/Rana-Helgeland/NTK	1
Bueskyting	Innendørsbane tilrettelagt bevegelseshemmede/Bodø	
Friidrett	Friidrettshall/Bodø	1
	Friidrettsbane/Brønnøysund	2
Kajakk	Trenings- og konk. anlegg/Brønnøysund/Svarthopen	
Ishall	Ishall/Bodø	1
	Ishall/Mo i Rana	2
	Ishall/Mosjøen	3
Svømming	Basseng 25m 8 baner/Bodø	1
	Treningsbasseng 25m/Tverlandet	2
	Treningsbasseng/Brønnøysund	2

Ski	Ny skistadion/Kabelvåg	1
	Kunstsnoanlegg/Mo i Rana, Skillevollen	2
	Fellesanlegg alpint/Brønnøysund	3
	Ny skistadion Tverlandet/Hopen	4
Turn	Turnhall/Basishall/Mo i Rana	1
	Turnhall/Sortland	2
	Turnhall/Mosjøen	3
	Turnhall/Svolvær	4
	Turnhall/Bodø	5
Volleyball	Volleyball/Sortland	
Kampsport	Kampsporthall/Mosjøen	Ikke utført
	Kampsporthall/Mo i Rana	Ikke utført
	Kampsporthall/Sortland	Ikke utført
Ridning	Ride anlegg ute og inne/Bodø	
Sykkel	Velodrom innendørs/Bodø	
	Velodrom/Vefsn	
Klatring	Klatrehall/Mosjøen	
Basket	Treningshall Basket/Mo i Rana	

Tabell 2: De samme anleggene fordelt pr. region i fylket

Lofoten/Vesterålen/ Ofoten	Salten	Helgeland
Idrettshall håndball/Sortland	Storhall håndball (Messehall)/Bodø	Idrettshall håndball/Sandnessjøen
Idrettshall håndball/Svolvær	4 nye idrettshaller håndball/Bodø	Idrettshall håndball/Sømna/Brønnøysund
11-er storhall/Narvik-Harstad	Skytteranlegg/Bodø	O-kart/Rana
11-er storhall/Lofoten	Innendørsbane skyting/Fauske	Dansefasiliteter klubb/Mosjøen-Sandnessjøen
O-kart/Lødingen	Utendørsbane skyting/Fauske	Større tennishall/Helgeland
Hall volleyball/Sortland	Basseng 25m - 8 baner/Bodø	Friidrettsbane/Brønnøysund
Kampsporthall/Sortland	Treningsbasseng/Tverlandet	Trenings- og konkurranseanlegg/Kajak/Brønnøysund, Svarthopen
Turnhall/Sortland	O-kart/Bodø	Treningsbasseng/Brønnøysund
Turnhall/Svolvær	O-kart/Meløy	
Ny skistadion/Kabelvåg	Dansesal++/Bodø	Fellesanlegg alpint/Brønnøysund
	Innendørs bueskytterbane Bodø	Kunstsnoanlegg/Mo i Rana, Skillevollen
	Ishall/Bodø	Turnhall/Mosjøen
	Friidrettshall/Bodø	Turnhall/Basishall/Mo i Rana
	Ride anlegg ute og inne/Bodø	Velodrom/Vefsn
	Velodrom innendørs/Bodø	Kampsporthall/Mosjøen
	Turnhall/Bodø	Kampsporthall/Mo i Rana
		Ishall/Mo i Rana og Mosjøen
		Klatrehall/Mosjøen
		Treningshall basket/Mo i Rana

Strategier for “Flere og bedre idrettsanlegg” i Nordland:

Strategi 1: Være en pådriver for at idretten har innflytelse på utbyggerrekkefølgen basert på idrettens behov og prioriteringer.	
Mål for Nordland idrettskrets	Målgruppe i Nordland
1.1: Nordland idrettskrets skal arbeide for at alle idrettsråd skal gjennomføre en behovsanalyse og utarbeide en langsiktig prioriteringsliste for bygging av idretts- og nærmiljøanlegg i sin kommune. Denne behovsanalysen bør skje minst hvert 4.år, i forbindelse med utarbeidelse av de kommunale planene.	De største idrettsrådene.
1.2: Nordland idrettskrets skal, i samarbeid med idrettsråd og særforbund, utarbeide en oversikt over hvilke større anlegg som bør prioriteres i hver region og videre utarbeide en prioriteringsliste over større trenings- og konkurranseanlegg med nasjonal betydning. Det er viktig at større anlegg sees i et regionsperspektiv og at idretten sammen med fylkeskommunen er en pådriver for å få til interkommunalt samarbeid om slike anlegg.	Idrettsråd og særforbund Fylkeskommunen.
1.3: Sikre samarbeid med særidretter og idrettsråd for en god planlegging og realisering av idrettsanlegg.	Kommuner og idrettsråd.
Strategi 2: Sørge for gode rammevilkår for idrettslag i hverdagen og for idrettslagene som selv ønsker å bygge idrettsanlegg.	
Mål for Nordland idrettskrets	Målgruppe i Nordland
2.1: Nordland IK skal arbeide politisk for at idretten får økte tilskudd gjennom fylkeskommunen og over statsbudsjettet, samt at idretten får økt innflytelse over fordeling av spillemidler til anlegg.	Fylkeskommunen, NIF og Kulturdepartementet.
2.2: Nordland IK skal arbeide for at kommunene tar et økt ansvar for å redusere idrettslagenes kostnader ved bruk av idrettsanlegg.	Kommunene i samarbeid med idrettsrådene.
2.3: Innenfor anleggsområdet skal det arbeides for at kommunene: <ul style="list-style-type: none"> • 2.3.1 Tar ansvar for å tilrettelegge for alle aktuelle idretter. • 2.3.2 Bygger idrettsanlegg i forbindelse med etablering av nye skoler. 	Kommuner og idrettsråd.
Strategi 3: Være en kompetent ressurs og yte service til idrettens planprosesser innen anleggsbygging.	
Mål for Nordland idrettskrets	Målgruppe i Nordland
3.1: Nordland IK skal styrke kompetansen innenfor områdene kommunale planprosesser og tilskuddsordninger. Det er viktig å styrke kompetansen i alle ledd, og at idrettskretsen og fylkeskommunen samarbeider tett på dette feltet, både inn mot idrettslag, idrettsråd og kommuner.	Idrettslag og idrettsråd.